

**FORSKRIFT FOR GRADEN PHILOSOPHIAE DOCTOR (ph.d.)
VED UNIVERSITETET FOR MILJØ- OG BIOVITENSKAP
med utfyllende bestemmelser**

*Fastsatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) 5. mars 2009
med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-3 og 3-7.
Sist endret 6. oktober 2011).*

*(Utfyllende bestemmelser i kursiv, vedtatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap 5. mars 2009.
Sist endret 22. september 2011).*

Innhold

Kap. 1 Virkeområde.....	2
Kap. 2 Mål.....	2
Kap. 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen	2
Kap. 4 Ph.d.-programmets innhold.....	2
Kap. 5 Opptak	2
Utfyllende bestemmelser til kapittel 5.....	3
Kap. 6 Avtale	3
Kap. 7 Tidsramme.....	4
Kap. 8 Opplæringsdel, utdanningsplan.....	4
Utfyllende bestemmelser til kapittel 8.....	5
Kap. 9 Veiledning og tilknytning til forskermiljø	5
Utfyllende bestemmelser til kapittel 9.....	5
Kap. 10 Avhandlingen.....	6
Utfyllende bestemmelser til kapittel 10.....	7
Kap. 11 Kvalitetssikring og rapportering.....	7
Kap. 12 Grunnlag for tildeling av graden philosophiae doctor (ph.d.).....	7
Kap. 13 Oppnevning av bedømmelseskomité.....	7
Utfyllende bestemmelser til kapittel 13.....	8
Kap. 14 Innlevering av avhandlingen.....	8
Kap. 15 Bedømmelseskomiteens vurdering av avhandlingen	8
Utfyllende bestemmelser til kapittel 15.....	8
Kap. 16 Bedømmelseskomiteens uttalelse om avhandlingen	8
Utfyllende bestemmelser til kapittel 16.....	9
Kap. 17 Offentliggjøring av avhandlingen.....	10
Utfyllende bestemmelser til kapittel 17.....	10
Kap. 18 Prøveforelesning.....	10
Utfyllende bestemmelser til kapittel 18.....	10
Kap. 19 Forsvar av avhandlingen (disputas)	11
Kap. 20 Melding fra bedømmelseskomiteen.....	11
Kap. 21 Tildeling av graden (kreering), vitnemål og diplom	12
Kap. 22 Klage	12
Utfyllende bestemmelser til kapittel 22.....	12
Kap. 23 Sluttbestemmelser	12

Kap. 1 Virkeområde

§ 1-1 Denne forskriften gjelder ph.d.-utdanningen som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. Forskriften omhandler mål, ansvarsforhold, opptak, gjennomføring og avslutning av graden ph.d..

§ 1-2 Det vises i tillegg til ”Veiledning om bedømmelse av ph.d.-graden ved Universitetet for miljø- og biovitenskap” fastsatt av styret ved UMB 5. mars 2009. Dersom det er inkonsistens mellom veiledning og forskrift, gjelder alltid forskriften. Dersom det er inkonsistens mellom norsk og engelsk versjon av forskrift eller veiledning, gjelder norsk versjon foran engelsk versjon.

Kap. 2 Mål

§ 2-1 Ph.d.-utdanningen ved UMB skal utdanne selvstendige forskere med kvalifikasjoner på høyt internasjonalt nivå, i samspill med nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer og i samsvar med anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper. Utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og annet arbeid der det stilles høye krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning.

Kap. 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen

§ 3-1 Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved UMB og gir selv regler for organiseringen.

§ 3-2 I de tilfeller hvor instituttet er beslutningstaker avgjør instituttstyret selv ansvarsfordelingen mellom ulike instituttorganer.

§ 3-3 Studienemnda (SN) og Forskningsnemnda (FON) samarbeider om, og har felles ansvar for, Ph.d.-programmet ved UMB.

- SN og FON kan vedta utfyllende bestemmelser innenfor rammen av denne forskrift. Ved uenighet mellom SN og FON, avgjøres saken av Universitetsstyret.
- SN har det overordnede ansvar for at kvalitetssikringssystemet for undervisningsdelen av ph.d.-studiene følges og videreutvikles.
- FON har det overordnede ansvar for at kvalitetssikringssystemet for forskningsdelen av ph.d.-studiene følges og videreutvikles.

Kap. 4 Ph.d.-programmets innhold

§ 4-1 Ph.d.-programmet omfatter:

- et selvstendig forskningsarbeid i samarbeid med veiledergruppen og eventuelt andre forskere
- en godkjent opplæringsdel
- deltakelse i aktive forskermiljøer, nasjonalt og internasjonalt
- faglig formidling som er nært knyttet til doktorgradsarbeidet
- utarbeidelse av en doktorgradsavhandling basert på forskningsarbeidet

Kap. 5 Opptak

§ 5-1 For å bli tatt opp som ph.d.-kandidat må søkeren ha mastergrad eller tilsvarende utdanning godkjent av UMB som grunnlag for opptak. Det kreves dokumentert kunnskap i engelsk.

Søkeren skal ha en sterk faglig bakgrunn fra sitt tidligere studium. Karakterene fra høyere grads eksamener (120 stp), skal normalt være i den beste halvdel av studentpopulasjonen.

§ 5-2 Opptak skjer fortløpende gjennom hele året. Det enkelte institutt er formell opptaksmyndighet.

Søknad om opptak sendes til UMB på fastsatt søknadsskjema, og skal være innvilget ved oppstart (se Ad 5-2).

§ 5-3 Søknad om opptak skal inneholde:

- dokumentasjon av den utdanningen som skal ligge til grunn for opptaket
- dokumentasjon av engelskkunnskaper
- forenklet beskrivelse av prosjektet (som vedlegg)
- redegjørelse for nødvendig infrastruktur
- eventuelt ønske om bruk av et annet språk enn engelsk eller norsk i avhandlingen
- forslag til hovedveileder
- oversikt over finansieringskilder

§ 5-4 Avgjørelse om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. En forutsetning for opptak er at søkerens faglige bakgrunn tilfredsstiller kravene i § 5-1. I opptaksvedtaket skal, om mulig, veiledere oppnevnes og avtaleperioden fastlegges med startdato og varighet.

Opptak kan vedtas med forbehold om:

- finansiering, opptakskapasitet, tilleggsutdanning og at behov for infrastruktur løses
- enighet om eventuelle immateriellrettslige forhold ved avtaleinngåelse (jf. § 6-1).

Utfyllende bestemmelser til kapittel 5

Ad 5-1 *Krav til kunnskaper i engelsk:*

- Engelske grunnkurs i videregående skole, (5 uketimer) med karakteren 4 eller bedre (eventuelt bestått engelsk videregående kurs I og/ eller II)*
- Test of English as a Foreign Language (TOEFL) med minst: 550 poeng for Paper-based test (PBT), 80 poeng for Internet-based test (IBT)*
- International English Language Testing Service (IELTS) med minst 6.0 poeng*
- Annen godkjent dokumentasjon etter individuell vurdering.*

Ad 5-2 *Med oppstart menes tiltreddsdato (prosjektansatte stipendiater, både interne og eksterne, samt universitetsstipendiater), dato for oppstart av doktorgradsarbeidet ved UMB (kvotestipendiater og stipendiater med stipend som ikke innebærer ansettelse) eller dato for oppstart av doktorgradssamarbeidet med UMB-ansatt veileder.*

Kap. 6 Avtale

§ 6-1 Ph.d.-utdanningen skal formaliseres i form av en skriftlig avtale senest 6 måneder etter opptak. Avtalen inngås mellom ph.d.-kandidat, veiledergruppe og det instituttet som ph.d.-kandidaten er tatt opp ved, eventuelt også med eksterne institusjoner.

Avtalen fastsetter partenes ansvar, rettigheter og plikter - blant annet i forhold til finansiering, veiledning, rapportering, publisering og eiendomsrett til resultater.

Avtalen skal sikre at ph.d.-kandidaten inngår i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Avtalen skal inneholde eller følges av:

- finansieringsplan
- opphavsrettslige avtaler der dette er aktuelt
- immateriellrettslige avtaler der dette er aktuelt

§ 6-2 Dersom det i løpet av studietiden oppstår vesentlige endringer i avtalte forhold, skal ny avtale utarbeides.

Kap. 7 Tidsramme

§ 7-1 Ph.d.-utdanningen skal være lagt opp slik at den kan fullføres innenfor normert tidsramme på 3 års heltidsstudium.

§ 7-2 Avtaleperioden kan forlenges ved pliktarbeid, permisjoner, lengre sykefravær og dersom utdanningen tas som deltidsstudium eller ved andre uforutsette forhold. En eventuell forlengelse av avtaleperioden kan også følge av andre rettigheter ph.d.-kandidaten har, for eksempel som arbeidstaker. Endringer i avtaleperioden skal godkjennes av instituttet.

§ 7-3 Maksimal studietid for ph.d.-utdanningen er 8 år fra opptak til innlevering av avhandlingen til bedømmelse. Pliktarbeid, permisjoner, godkjent deltidsstudium eller lengre sykefravær medregnes ikke i de 8 årene. Ph.d.-kandidaten mister retten til å disputere hvis maksimal studietid overskrides.

§ 7-4 Ved vesentlig mislighold, så som brudd på etiske regler, manglende progresjon over tid, eller vesentlige endringer i forskningsprosjektet, kan universitetsstyret beslutte at en ph.d.-kandidat må avslutte ph.d.-utdanningen før den er fullført, og terminere avtalen.

Kap. 8 Opplæringsdel, utdanningsplan

§ 8-1 UMB skal gi alle ph.d.-kandidater tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå. Dersom UMB eller den enhet som administrerer programmet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at ph.d.-kandidaten får egnet opplæring ved andre institusjoner eller enheter som gir godkjent ph.d.-utdanning. I emner der det ikke foreligger egnet undervisningstilbud, kan fritt emne på 400-nivå godkjennes som en del av opplæringsdelen.

§ 8-2 Opplæringsdelen skal inneholde emner tilsvarende 30 til 70 studiepoeng. Emner i opplæringsdelen skal være på 300 (master) eller 400 (ph.d.) -nivå. Et kurs i forskningsetikk skal inngå i opplæringsdelen. Avlagte eksamener eldre enn 10 år kan normalt ikke godkjennes.

§ 8-3 Det skal utarbeides en utdanningsplan innen 6 måneder etter opptak. Utdanningsplanen skal lages i samarbeid med veiledergruppen og skal inneholde:

- fullstendig prosjektbeskrivelse for forskningsoppgaven
- fremdriftsplan for gjennomføring av forskningsdelen
- fremdriftsplan for gjennomføring av opplæringsdelen inkludert emnebeskrivelser
- eventuelle planer for opphold ved andre, herunder utenlandske universiteter, forskningsinstitusjoner eller virksomheter
- publiseringsplan

Instituttet godkjenner utdanningsplanen. Dersom det i løpet av studietiden er behov for å gjøre vesentlige endringer i utdanningsplanen skal omarbeidet plan også godkjennes.

§ 8-4 For å få godkjent opplæringsdelen må resultatet på emner som er tatt ved UMB eller andre læresteder i Norge, og som er bedømt med bokstavkarakter, være minimum C og i snitt B eller bedre. Andre emner inngår ikke i snittberegningen, men godkjennes dersom de er bestått.

§ 8-5 Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent av instituttet før avhandlingen innleveres.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 8

Ad 8-2 Det enkelte institutt kan fastsette instituttspesifikke krav til antall studiepoeng i opplæringsdelen innenfor rammen på 30-70 studiepoeng. Slike krav skal fastsettes av instituttstyret selv.

Ad 8-4 Bestemmelsen i § 8-4 gjøres også gjeldende for ph.d.-kandidater som er tatt opp ved UMB i perioden 01.01.07-01.04.09, og som i følge gjeldene ph.d.-forskrift i denne perioden har hatt krav om B eller bedre på alle emner i opplæringsdelen. Å gi bestemmelsen tilbakevirkende kraft har juridisk dekning, da bestemmelsen er til gunst for ph.d.-kandidatene tatt opp i perioden.

Karakterkravet for kandidater som er tatt opp til ph.d.-studier ved UMB før 1. januar 2007, er C eller bedre for emner avsluttet før 1. april 2009. Med "avsluttet" menes dato for eksamen, dato for innlevering av avsluttende oppgave, eventuelt gjennomføring/innlevering av siste obligatoriske aktivitet/arbeid som hører til emnet.

Ph.d.-kandidater som har oppnådd karakteren C, D, E, F eller "ikke bestått" i et emne i opplæringsdelen, kan ta ny eksamen enten i perioden for utsatt eksamen og ny prøve, eller ved neste ordinære eksamen.

Ad 8-5 Instituttet godkjenner opplæringsdelen på grunnlag av dokumentasjon (karakterutskrifter/vitnemål) som ph.d.-kandidaten legger frem, for kurs som inngår i godkjent utdanningsplan. Ph.d.-kandidaten skal også dokumentere hvordan karakterkravet i § 8-4 oppfylles.

Kap. 9 Veiledning og tilknytning til forskermiljø

§ 9-1 Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Det skal være en veiledergruppe som består av minst to forskere.

§ 9-2 Veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

§ 9-3 Fra veiledergruppen skal det oppnevnes en hovedveileder som skal være ansatt ved UMB.

Hovedveileder har ansvar for at ph.d.-kandidaten har jevnlig kontakt med sine veiledere. Veiledergruppen har et felles ansvar for den faglige oppfølging av ph.d.-kandidaten og skal legge til rette for at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø med seniorforskere og andre ph.d.-kandidater.

§ 9-4 Utdanningsplanen skal ligge til grunn for veiledningen. Ph.d.-kandidat og veiledere plikter å holde hverandre løpende informert om alle forhold av betydning for gjennomføringen av studiet og veiledningen. Kvalitetsmessige krav til veiledningen er regulert i gjeldende avtale om ph.d.-utdanningen (jf. Kap. 6).

§ 9-5 Ansvarlig institutt har ansvaret for straks å utpeke ny(e) veileder(e) ved langvarig sykdom, permisjon e.l.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 9

Ad 9-4 Antall timer veiledning fordelt på veiledergruppen er normert til 100 t/år i den effektive studietiden, totalt 300 timer gjennom utdanningsperioden.

Kap. 10 Avhandlingen

§ 10-1 Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon, behandling av litteratur og fremstillingsform. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan bestå av flere delarbeider (artikler eller manuskripter). Dersom dette er tilfelle, skal avhandlingen også inneholde et kapittel som i et helhetlig perspektiv sammenfatter og sammenstiller de problemstillinger og konklusjoner som legges frem i delarbeidene, og som dokumenterer sammenhengen i avhandlingen. Ph.d.-kandidaten skal være eneforfatter av sammenfatningen.

Avhandlingen skal inneholde to korte sammendrag; ett på norsk og ett på engelsk.

§ 10-2 I de tilfeller hvor ph.d.-kandidaten ikke er eneforfatter, skal både ph.d.-kandidatens og medforfatterens bidrag presiseres ved innlevering av avhandlingen, i form av signerte forfattererklæringer. Det er ph.d.-kandidatens ansvar å innhente disse erklæringene.

§ 10-3 Ph.d.-kandidaten plikter å lagre forskningsdata i henhold til UMBs retningslinjer for dette.

§ 10-4 "Veiledende retningslinjer for kreditering av vitenskapelige publikasjoner til institusjoner" (se <http://www.uhr.no>) skal legges til grunn for adressering av vitenskapelige publikasjoner som inngår i doktorgradsarbeidet. Krav til medforfatterskap skal praktiseres i henhold til Vancouver-reglene (Uniform Requirements for Manuscripts (URM), se: <http://www.icmje.org/>).

§ 10-5 Avhandlingen skal skrives på engelsk eller norsk. Dersom ph.d.-kandidaten ønsker å benytte et annet språk, skal det være søkt om dette ved opptak, jf. § 5-3.

§ 10-6 Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere eksamener, kan ikke antas til bedømmelse, med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

§ 10-7 Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av resultater som inngår i doktorgradsarbeidet, med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse. Utsettelse av offentliggjøring/publisering kan skje når ph.d.-utdanningen helt eller delvis er finansiert av en ekstern part, for at den eksterne parten skal kunne ta stilling til patentering/kommersialisering.

En eventuell avtalt utsettelse av tidspunktet for offentliggjøring/publisering skal ikke være av lengre varighet enn 4 måneder.

§ 10-8 Ph.d.-kandidatens rettigheter til bruk av egne resultater, utnyttelse av patenterbare oppfinnelser, opphavsrettigheter m.m., er regulert av Arbeidstakeroppfinnelsesloven og UMBs egne regler om ansattes rettigheter. Dette gjelder så lenge ikke annet fremgår av eventuelle opphavs- og/eller immaterialrettslige avtaler (jf. § 6-1).

Utfyllende bestemmelser til kapittel 10

Ad 10-4 UMBs offisielle omslag for ph.d.-avhandlinger skal brukes. Dersom ph.d.-kandidaten er ansatt ved eller deltar i et gradssamarbeid med en annen institusjon, kan denne institusjonens adresse også føres opp på omslaget.

Hovedregelen er at en ph.d.-kandidat skal føre opp UMB og eventuell samarbeidende institusjon på alle foredrag, artikler, publikasjoner, presentasjoner, posters og lignende som inngår i doktorgradsarbeidet.

En institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon hvis den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til, eller grunnlag for, en forfatters (les: ph.d.-kandidats) medvirkning til det publiserte arbeidet, for eksempel aktiv utøvelse av veiledningsansvar. Hvis institusjonens bidrag er veiledning, kreves det et mindre bidrag enn det som er nødvendig for at en veileder selv skal være oppført som medforfatter på det aktuelle arbeidet.

Kap. 11 Kvalitetssikring og rapportering

§ 11-1 UMB skal ha et system for kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen, inkludert tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og mangler ved veiledningen.

§ 11-2 Både ph.d.-kandidat og veiledere plikter å rapportere i samsvar med gjeldende regler. UMBs institutter skal ha rutiner for å følge opp avdekkede mangler.

§ 11-3 En del av kvalitetssikringen av ph.d.-utdanningen skal være 3 faste seminarer i opplæringsperioden, et start-, et midtveis- og et sluttseminar, som skal holdes i samsvar med gjeldende retningslinjer.

Kap. 12 Grunnlag for tildeling av graden philosophiae doctor (ph.d.)

§ 12 -1 Graden philosophiae doctor tildeles på grunnlag av:

- godkjent opplæringsdel
- godkjent vitenskapelig avhandling
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- godkjent forsvar av avhandlingen i en offentlig disputas

Kap. 13 Oppnevning av bedømmelseskomité

§ 13-1 Til å bedømme avhandlingen oppnevner rektor på fullmakt fra universitetsstyret, og etter forslag fra instituttet, en komité med minst 3 sakkyndige medlemmer.

Veiledere eller medforfattere kan ikke være medlemmer av bedømmelseskomiteen. Komiteen skal settes sammen slik at:

- begge kjønn, såfremt mulig, er representert
- to av medlemmene er uten tilknytning til Universitetet for miljø- og biovitenskap, hvorav minst et av medlemmene bør komme fra en anerkjent utenlandsk institusjon
- ett av medlemmene skal være tilsatt ved UMB i fast stilling, og er også komiteens administrator
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende bedømt førstestillingskompetanse

§ 13-2 Forslag til bedømmelseskomité kan ikke fremmes før opplæringsdelen er fullført i tråd med utdanningsplanen og godkjent av instituttet. Forslaget skal begrunnes og bør vise til hvordan komiteen samlet sett dekker avhandlingens fagfelt. Ph.d.-kandidaten skal ha anledning til å gi skriftlige merknader til komiteens sammensetning før forslaget fremmes for rektor.

§ 13-3 Ved eventuelle endringer av komiteens sammensetning, eksempelvis sykdom eller permisjon, utpeker rektor straks et nytt medlem til bedømmelseskomiteen.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 13

Ad 13-1 Studieveilingen sender det formelle oppnevningebrevet til bedømmelseskomiteens medlemmer, og skal samtidig informere om UMBs gjeldende regelverk for ph.d.-graden.

Komiteens administrator har ansvaret for å organisere komiteens arbeid og sørge for at tidsrammen for arbeidet overholdes, og deltar for øvrig i komiteens arbeid på linje med øvrige medlemmer (med mindre han/hun er oppnevnt utelukkende som administrator). Administratoren skal samordne komiteens uttalelse, orientere de øvrige medlemmene om disputasens struktur og avklare arbeidsdelingen mellom komitémedlemmene under disputasen.

Hvis særlige grunner taler for det, kan UMB oppnevne, blant egne ansatte, en egen administrator av komiteen som ikke deltar i den faglige bedømmelsen av avhandlingen, i tillegg til de tre sakkyndige medlemmene.

Kap. 14 Innlevering av avhandlingen

§ 14-1 Når en ph.d.-kandidat ønsker å få avhandlingen sin bedømt, skal 5 innbundne eksemplarer av avhandlingen leveres instituttet, sammen med signerte originale erklæringer fra eventuelle medforfattere.

§ 14-2 Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Ph.d.-kandidaten har kun anledning til å foreta rettelser av formell art etter innlevering, forutsatt at ph.d.-kandidaten lager en oversikt over samtlige rettinger som er foretatt i det innleverte arbeidet. Oversikten sendes komiteen senest en uke før disputasen.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 14

Ad 14-1 Av de fem eksemplarene, skal instituttet sende 3 eksemplarer til bedømmelseskomiteens medlemmer, og 2 eksemplarer til studieveilingen (ett av disse videresendes til Universitetsbiblioteket for miljø- og biovitenskap).

Kap. 15 Bedømmelseskomiteens vurdering av avhandlingen

§ 15-1 I bedømmelsen av avhandlingen skal det legges spesiell vekt på om avhandlingen fyller kravene i § 10-1. Det skal foretas en helhetlig vurdering og avveining av sterke og svake sider ved avhandlingen – inkludert vurderinger av om materialet og metodene er tjenlige for de spørsmål som reises i avhandlingen, og om argumentene og konklusjonene som fremføres, er holdbare.

§ 15-2 Hovedveileder kan innkalles til møter i bedømmelseskomiteen for å gjøre rede for veiledningen av ph.d.-kandidaten og arbeidet med avhandlingen.

§ 15-3 Komiteen kan kreve at ph.d.-kandidaten legger frem grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 15

Ad 15-3 Dersom bedømmelseskomiteen ved sin gjennomgang av avhandlingen mistenker fusk eller plagiering skal saken behandles i henhold til "Rutiner for instituttens saksbehandling ved mistanke om fusk eller forsøk på fusk ved skriftlig eksamen eller prøve uten tilsyn".

Kap. 16 Bedømmelseskomiteens uttalelse om avhandlingen

§ 16-1 Komiteen avgir en felles, begrunnet uttalelse til instituttet ph.d.-kandidaten er tatt opp ved (basert på kriteriene i § 10-1 og § 15-1), om hvorvidt avhandlingen er verdig til å forsvares for doktorgraden. Komiteens uttalelse skal foreligge innen 3 måneder etter at avhandlingen er innlevert, og senest 25 virkedager før planlagt disputas.

Det skal gå klart fram av konklusjonen i uttalelsen hvorvidt komiteen:

- godkjenner avhandlingen for disputas (jf. § 16-4)
- ikke godkjenner avhandlingen for disputas, men tillater omarbeiding (jf. § 16-5)
- ikke godkjenner (dvs. underkjenner) avhandlingen (jf. § 16-6)

Eventuelle dissenser mellom komitémedlemmene skal grunngis i uttalelsen, jf. § 16-3.

§ 16-2 Bedømmelseskomiteens uttalelse, jf § 15-1, forelegges ph.d.-kandidaten, som gis frist på 10 virkedager til å fremme skriftlige merknader til uttalelsen. Hvis ph.d.-kandidaten ikke ønsker å fremme skriftlige merknader, underrettes komiteen snarest om dette.

§ 16-3 Dersom det er dissens i komiteen, fremmes saken for universitetsstyret, som kan:

- fatte vedtak uten ytterligere bedømmelse
- søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen
- oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen
- vedta at de to nye sakkyndige skal inngå i en utvidet bedømmelseskomité

Universitetsstyret fatter vedtak i saken på grunnlag av uttalelsen, eventuelle merknader fra ph.d.-kandidaten og eventuelle uttalelser som er innhentet fra de to nye sakkyndige.

§ 16-4 Dersom bedømmelseskomiteen enstemmig godkjenner avhandlingen, kan prøveforelesing og forsvar av avhandlingen gjennomføres.

§ 16-5 Dersom komiteen finner mindre mangler ved avhandlingen og dermed foreløpig ikke godkjenner den for disputas, kan komiteen tillate at avhandlingen innleveres i omarbeidet versjon én gang. Komiteen bør kommentere hvilke områder avhandlingen må forsterkes på (uten at anbefalingen kan oppfattes som en forsikring om godkjennelse ved ny bedømmelse). Omarbeidingen skal kunne gjøres innen rammen av maksimalt 6 måneders arbeidsinnsats. Komiteen setter i samråd med kandidat og hovedveileder, frist for innleveringen.

§ 16-6 Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen ikke anbefale innlevering av samme avhandling i omarbeidet versjon for ny bedømmelse. I slike tilfeller (underkjenning) kan komiteen tillate innlevering av ny avhandling én gang.

Ny innlevering kan skje tidligst 6 måneder etter at bedømmelseskomiteens vedtak ble fattet.

§ 16-7 Ved innlevering av omarbeidet versjon eller ny avhandling, skal avhandlingen, med mindre særlige grunner taler mot dette, bedømmes av opprinnelig komité.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 16

Ad 16-2 En enstemmig uttalelse fra bedømmelseskomiteen har status som vedtak, og behandles ikke av flere instanser, med mindre ph.d.-kandidaten i sine merknader fremmer krav om det.

Ved dissens i komiteen har uttalelsen status som en innstilling. Studieveilingen ved UMB fremmer i så fall saken for universitetsstyret, som fatter vedtak (jf. § 16-3).

Kap. 17 Offentliggjøring av avhandlingen

§ 17-1 Dersom avhandlingen godkjennes for disputas, leveres snarest:

- ytterligere 12 eksemplarer av avhandlingen
- en kortfattet popularisert omtale av arbeidet (pressemelding)
- en elektronisk versjon av avhandlingen i pdf-format for arkivering (eventuelt kun sammendraget)

I tillegg utføres en elektronisk registrering av avhandlingen hos "Dissertations & Theses (Proquest)" av Universitetsbiblioteket for miljø- og biovitenskap.

§ 17-2 Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig ved Universitetsbiblioteket for miljø- og biovitenskap senest 10 virkedager før disputasen avholdes.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 17

Ad 17-1 De tolv eksemplarene og den elektroniske versjonen av avhandlingen leveres til studieavdelingen. Pressemeldingen leveres til kommunikasjonsavdelingen.

UMB forbeholder seg en ikke-eksklusiv rett til å arkivere avhandlingen i UMBs åpne elektroniske arkiv over publikasjoner. Tilhørende delarbeider kan inkluderes i den elektroniske versjonen dersom ikke en elektronisk arkivering strider med andre parters publiseringsrettigheter.

Ph.d.-kandidaten og Universitetsbiblioteket for miljø- biovitenskap skal inngå en avtale om registrering og arkivering av avhandlingen. Ph.d.-kandidaten kan forbeholde seg retten til å utsette elektronisk registrering og arkivering i maksimum ett år, av hensyn til senere publiseringsmuligheter.

Kap. 18 Prøveforelesning

§ 18-1 Doktoranden skal holde en prøveforelesning over oppgitt emne etter at avhandlingen er innlevert og godkjent. Emne for prøveforelesningen fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for doktoranden 10 virkedager før forelesningen. Emnet bør ikke hentes fra sentrale problemstillinger i doktorgradsarbeidet.

§ 18-2 Prøveforelesningen er en del av doktorgradsprøven og må være godkjent av bedømmelseskomiteen før doktoranden kan forsvare avhandlingen i offentlig disputas.

§ 18-3 Prøveforelesningen skal foregå på engelsk eller norsk, med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et annet språk.

§ 18-4 Hvis prøveforelesningen ikke godkjennes, kan doktoranden fremstille seg til ny prøveforelesning og disputas tidligst etter 6 måneder.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 18

Ad 18-1 Prøveforelesningen bør være på masternivå når det gjelder dybde, eksempler fra primærpublikasjoner m.m. Forelesningens lengde skal være på 45 minutter.

Kap. 19 Forsvar av avhandlingen (disputas)

§ 19-1 Tid og sted for disputasen skal offentliggjøres minimum 10 virkedager før disputas, sammen med opplysninger om hvordan avhandlingen er offentliggjort.

§ 19-2 Disputasen skal foregå på engelsk eller norsk med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et annet språk.

§ 19-3 Det skal normalt være to ordinære opponenter. Ordinære opponenter skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen.

§ 19-4 Disputasen ledes av instituttleder eller den instituttleder utpeker til dette. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatet av det vitenskapelige arbeidet. Første ordinære opponenter innleder diskusjonen, og andre ordinære opponenter avslutter disputasen.

Øvrige tilstedeværende som ønsker å opponere ex auditorio, må gi melding om dette til disputasens leder i løpet av disputasen og innen det tidspunktet disputasleder bestemmer.

§ 19-5 Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og doktorand vedrørende problemformuleringer, metodisk, empirisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform.

Det bør legges spesiell vekt på å få etterprøvd holdbarheten av viktige konklusjoner som doktoranden har trukket i sitt arbeid. Problemstillingene som opponenterne velger å forfølge, behøver ikke være begrenset til de som er omtalt i komiteens uttalelse om avhandlingen.

Opponentene bør bestrebe seg på – så langt det er mulig – å gi diskusjonen en form som gjør at også de som ikke har lest avhandlingen eller kjenner fagfeltet inngående, kan følge diskusjonen.

§ 19-6 Hvis disputasen ikke godkjennes, kan ny disputas avlegges tidligst etter 6 måneder. Om mulig skal ny disputas vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

Kap. 20 Melding fra bedømmelseskomiteen

§ 20-1 Etter prøveforelesning og disputas utformer bedømmelseskomiteen en samlet innstilling (melding) til universitetsstyret. Meldingen skal inneholde:

- komiteens vurdering av avhandlingen
- komiteens vurdering av prøveforelesningen
- komiteens vurdering av forsvaret av avhandlingen i en offentlig disputas
- komiteens vurdering av avhandlingens nivå i internasjonal sammenheng

Av meldingen fra bedømmelseskomiteen skal det gå frem om de ulike delene som danner grunnlaget for tildeling av ph.d.-graden, er godkjent eller ikke godkjent.

Kap. 21 Tildeling av graden (kreering), vitnemål og diplom

§ 21-1 Når opplæring, avhandling, prøveforelesning og forsvar av avhandlingen er godkjent, tildeles doktoranden graden philosophiae doctor (ph.d.) av universitetsstyret.

§ 21-2 Vitnemål utferdiges fortløpende. Vitnemål skal inneholde opplysninger om tittelen på avhandlingen, tema for prøveforelesning, godkjente emner i opplæringsdelen, veiledere og bedømmelseskomiteens medlemmer. I tillegg får doktoren et diplom for å ha oppnådd ph.d.-graden. Vitnemål og diplom underskrives av rektor og studiedirektør.

Kap. 22 Klage

§ 22-1 Avslag på søknad om opptak etter § 5-4 kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes til UMB. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til UMBs klagenemnd til avgjørelse.

§ 22-2 Ved klage på avslag på søknad om godkjenning av emner eller andre deler av opplæringsprogrammet, gjelder § 28 flg. i forvaltningsloven. Ved klage på sensur ved særskilte eksamener eller prøver, gjelder likevel lov om universiteter og høyskoler.

§ 22-3 Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes UMB. UMB kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Utfyllende bestemmelser til kapittel 22

Ad 22 Klage skal sendes til det organ ved UMB som har fattet vedtak i saken som første instans. Det organ som mottar klagen skal behandle innkommet klage. Dersom vedtaket opprettholdes sendes klagen videre til høyere klageinstans.

Kap. 23 Sluttbestemmelser

§ 23-1 Forskriften trer i kraft 1. april 2009. Samtidig oppheves forskrift 7. desember 2006 for graden Philosophiae doctor (Ph.D.) ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

§ 23-2 Rektor kan i spesielle tilfeller dispensere fra disse bestemmelser. Rektor rapporterer eventuelle dispensasjoner til styret.